

Το «**εργαστήρι δημοσιογραφίας**» ήταν στη γωνία Ακαδημίας και Σίνα. Μέσα δεκαετίας '80 και τότε, για μία περίοδο είχα διδάξει εκεί ραδιόφωνο και τεχνικές επικοινωνίας.

Εκείνο το απόγευμα, μεταξύ δύο τάξεων, βρήκα ευκαιρία για ένα τσιγάρο και βγήκα στη βεράντα -σκονισμένη και γεμάτη κουτσουλιές από τα αντιπαθητικά περιστερία. Χάζευα κάτω την Ακαδημία, αυτοκινητάκια να πηγαίνουν και να έρχονται, κόσμο να περπατάει βιαστικά και το καυσαέριο να πήζει στην ατμόσφαιρα και να θυμίζει δακρυγόνο. Το μόνιμο δακρυγόνο της υποταγής μας στην «χημεία της εποχής».

Ο **Κοσκωτάς**, ο άνθρωπος από το πουθενά, έχει ήδη αγοράσει την «**τράπεζα Κρήτης**», ανοίγει την εκδοτική εταιρία «γραμμή», έχει γίνει «ίνδαλμα» για πολλούς, ενώ ακόμα δεν έχει δολοφονηθεί ο **Μιχάλης Καλτεζάς**, ενώ έχει προηγηθεί η αλησμόνητη κατάληψη του χημείου από τους «τρελούς κι ευτυχισμένους», σηματοδοτώντας το «τέλος της αθωότητας».

Σε μερικούς από μας, είχε ήδη αρχίσει να μυρίζει έντονη «παρακμίλα». Το ΠΑΣΟΚ του **Ανδρέα**,

ιστορική αναγκαιότητα κατά πολλές αναγνώσεις, είχε ήδη χειρουργήσει δραστικά τον κοινωνικό ιστό και κυρίως είχε δώσει την ευκαιρία σε πολλούς να αποκτήσουν τεράστια δύναμη, χωρίς να έχουν ούτε την παιδεία ούτε τη διάθεση να την χειραγωγήσουν προς όφελος της κοινωνίας.

«Έχεις ένα τσιγάρο;» Ήταν η γνώριμη και μάλλον σιγανή φωνή του **Αντρέα Λεντάκη**. Δέχτηκε το άφιλτρο που του πρόσφερα και ρώτησε «τι σκέφτεσαι έτσι βαρύς;». «*Νομίζω πιάνουμε πάτο όπου να 'ναι*» του απάντησα για να ακούσω ένα κατηγορηματικό «**Γιώργο, ακόμα δεν έχεις δει απολύτως τίποτα! Ακόμα έχει πολύ δρόμο**». Τον κοίταξα, δεν θυμάμαι με τι ύφος, και εκείνος συνέχισε «*αν υπήρχε κράτος, θα κατέρρεε γρήγορα. Αλλά στην Ελλάδα δεν δημιουργήθηκε ποτέ, ο μόνος "θεσμός" είναι ένα άτυπο παρακράτος που κυβερνά. Σαν το μαύρο χρήμα, βρίσκει πάντα τρόπο να επιβιώνει λαθραία*».

1985 είπα και στην αρχή. Είναι η εποχή που η πλήρης ανυπαρξία βάσεων στην κοινωνία, απελευθερώνει δυναμικά προς την επιφάνεια τις χυδαιότερες τάσεις που θα μπορούσαμε να φανταστούμε. Είναι η εποχή στην οποία ο έντυπος εμετός της «**αυριανής**» επιβραβεύεται πανηγυρικά από τον «λαό» με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία καθημερινής εφημερίδας σε πανελλήνια κλίμακα: 243,534 φύλλα την ημέρα...!

Η «εφημερίδα» που εξύβρισε με τον πιο επαίσχυντο τρόπο τον **Μάνο Χατζιδάκι**, που είχε την ελεεινολογία ως επιλεγμένο επικοινωνιακό ύφος. Και ένα από τα τεράστια εγκλήματα του ΠΑΣΟΚ, η αναγνώριση της και μάλιστα δια στόματος **Ανδρέα Παπανδρέου** ως της εφημερίδας που... στηρίζει το κίνημα.

Η Ελλάδα είχε πάρει τη μορφή ενός γιγάντιου καζανιού, στο οποίο μέσα πετάγονταν και ανακατεύονταν τα πλέον ετερόκλητα υλικά για να μαγειρευτεί το απίθανο υλικό του μέλλοντος της. Η «αυριανή» και ο «αυριανισμός» ήταν μόνο ένα από τα πολλά συστατικά. Ο **Κοσκωτάς**, οι χρηματισμοί, οι εξαγορές συνειδητήσεων ένα άλλο. **Η Ελλάδα του τσιφτετελιού, του ουίσκι, των χιλιάδων νυχτερινών κέντρων με τις πίστες και τα «μωρά» τους που χόρευαν στις μπάρες ανέμελα**, ο υπουργός **Γιαννόπουλος** που βάφτιζε τα κέντρα «*πολιτιστικά ιδρύματα*», το περιοδικό «**κλικ**» και το «*λάιφ στάιλ*», η καθιέρωση της «μαγκιάς» και των «κολλητών» ξύπνιων, οι χιλιάδες επί χιλιάδων διορισμοί στο δημόσιο με κομματικά κριτήρια, η επέλαση των κάφρων σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας ζωής, η πλήρης ανυπαρξία θεσμών και αξιοκρατίας, η δικτατορία του χαβαλέ και ο καθεστωτικός σχεδόν σαρκασμός προς τους ανθρώπους του πνεύματος, κατέστρεψαν κάθε είδους αντιστάσεις.

Το νεοελληνικό όνειρο πια είναι «αρμάνι», «γκούτσι», Φιλιππινέζα, πούρο, χρηματιστήριο, «πούλα-αγόρασε», BMW, και ταυτόχρονα σπρωξίδι, υστερία, συνωτισμός, καβαλημένοι δικτατορίσκοι πίσω από τα γραφεία της εφορίας και της κάθε κρατικής υπηρεσίας. Ένας εκρηκτικός συνδυασμός με μία και μοναδική ταυτότητα: απόλυτη, συμπαγής, αδιαπέραστη αναξιοπρέπεια.

Κάπου εκεί, μέσα σε αυτόν τον αχταρμά της χυδαιότητας που από το περιθώριο και την

ανυπαρξία γίνεται κυρίαρχη τάξη, συνεχίζουν να υπάρχουν ομάδες, παρέες, πυρήνες νέων ανθρώπων που αρνούνται να μπουν στα κοστούμια που τους προτείνει το περιβάλλον.

Και όταν θα δολοφονηθεί ο **Μιχάλης Καλτεζάς**, το σχέδιο θα μπει σε πλήρη εφαρμογή. Και το σχέδιο είναι οι αμέτρητοι τόνοι πρέζας που ρίχτηκαν στα Εξάρχεια ώστε αυτά από φούρνο ιδεών να μεταβληθούν σταδιακά σε κρεματόριο συνειδήσεων.

Έγιναν όλα αυτά τα χρόνια, πάρα πολλά και έγιναν ταυτόχρονα. Περισσότερα από όσα προλαβαίνει να αφομοιώσει η συνείδηση και να βγάλει δέκα συμπεράσματα της προκοπής. Από τη μια οι «φυλές της Μυκόνου» και τα νεοεμφανιζόμενα τζάκια. Διάφοροι απίθανοι άνθρωποι που έπεφταν με το αλεξίπτωτο και διαχειριζόντουσαν απίστευτα χρήματα που κανείς δεν μπορούσε να καταλάβει πως τα είχαν βρει.

Από την άλλη καμία αντίσταση. Κάποιοι αντιδρούσαν βέβαια. Κάποιοι κάθε τόσο έγραφαν. Βιβλία, άρθρα, ομιλίες, διακηρύξεις, μανιφέστα, όλα, έπεφταν στο κενό. Η κοινωνία διάβαζε «αυριανή» και χαμογελούσε όταν η βρωμερή φυλλάδα καλούσε το αναγνωστικό της κοινό να...καταγγείλει οτιδήποτε γνωρίζει για την προσωπική ζωή του «κύναιδου **Χατζιδάκι**».

Και για να κάνω ένα άλμα στο χρόνο, αλλιώς θα πρέπει να γράφω αμέτρητες σελίδες, φτάσαμε στην Ελλάδα των απέραντων ηδονών. Όταν ξαφνικά χιλιάδες επί χιλιάδων νεοέλληνες έγιναν... παίκτες του χρηματιστηρίου. Όταν ξαφνικά, τα νησιά των διακοπών μας, γέμισαν με τρελαμένους τύπους που φορώντας το μαγιό και την πλαστική σαγιονάρα περιφέρονταν επιδεικτικά με τα κινητά κολλημένα στα αυτιά φωνάζοντας τις λέξεις-κλειδιά της ευτυχίας: πούλα! Αγόρασε!

Και όλα αυτά τα χρόνια, τα θυμάμαι με αμέτρητο κόσμο σε όλες τις ώρες του εικοσιτετράωρου να γεμίζει ασφυκτικά τις πλατείες και να πίνει τις φραπεδιές ή να πλημμυρίζει τα διάφορα ψευτονεοϋορκέζικα στέκια στο Χαλάνδρι και αλλού και να μασουλάει αβέρτα σολομούς και καρπάτσιο -έτσι ακριβώς όπως κάνανε και στα χωριά τους...

Η Ελλάδα, μπήκε σε ένα τεράστιο μπαλόνι και ανέβηκε στα ουράνια. Έζησε για πολλά χρόνια ένα τεράστιο ψέμα καταληστεύοντας το μέλλον των παιδιών της. Έφτασε στο αποκορύφωμα το 2004, με τους **ολυμπιακούς αγώνες** και το **γιούρο** αλλά εκεί είναι που άρχισε να δείχνει την σάπια οδοντοστοιχία με την οποία καταβρόχθιζε τόσον καιρό.

Οι υποδομές των αγώνων, που θα αποδίδονταν στην κοινωνία καταστράφηκαν ή καταστρέφονται, το γιούρο -καθώς το βλέπω από απόσταση- κατακτήθηκε κυρίως με κουτοπονηριά παρά με αξιοσύνη, και *από το 2004 και μετά η πιο ανίκανη κυβέρνηση όλων των εποχών απλά χόρεψε πρώτο τραπέζι πίστα στην Τσιφτετελλάδα που κληρονόμησε.*

Δεν ξέρω ποιο είναι το μέλλον μας. Οι εποχές που έρχονται είναι εξαιρετικά άγριες. Δεν είναι λίγοι αυτοί που βλέπουν ένα μακρύ χειμώνα για την ανθρωπότητα, τον χειμώνα της κρίσης του καπιταλισμού η οποία περιλαμβάνει πολλά φαινόμενα για τα οποία δεν είμαστε έτοιμοι.

Όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που σημαίνουν εκατομμύρια επί εκατομμυρίων οικοπρόσφυγες, νέες εστίες πολέμου και μετανάστες. Αυτό που συμβαίνει στην Ελλάδα όμως, δεν είναι απλά το προϊόν της παγκόσμιας κρίσης του καπιταλισμού. Αυτή, ίσως και να είναι ευλογία κατά κάποιο τρόπο, γιατί στάθηκε η αφορμή για να φανούν με τραγικό τρόπο οι αναπηρίες του τόπου μας.

Όταν όμως συλλαμβάνεται ένας **Μάριος Ζ.** ως...τρομοκράτης και ένα μπουκάλι σαμπουάν υποδεικνύεται ως βόμβα μολότοφ ενώ την ίδια ώρα κυκλοφορεί ελεύθερος ο **Μάκης Ψωμιάδης**, τότε, ο μόνος δρόμος που ανοίγει (ξανά) είναι αυτός του χάους.

Αν συνεχίσουν τα πράγματα έτσι, ο **Δεκέμβρης του 2008** θα μοιάζει με παιδική χαρά.

Ο **Γιώργος Πήπτας** είναι ποιητής